

A szegedi medence gazdag földgáz- és kőolajjelőhely

Interjú Mezösi Józseffel, az Alföldi Kőolajfűrészi Üzem igazgatójával

Az ország energia mérlegében a földgáz és a kőolaj egyre nagyobb szerepet játszik. Az a célunk, hogy a jövőben a szénhidrogén vegye át a vezetőszerepet energiagazdálkodásunkban. Erre reális lehetőségeink vannak. A szegedi medence kincse szemünk elé tárul, s nagy örömeinkre szolgál, hogy mielőbb hasznosíthatjuk a természet adta lehetőségeket.

A hasznosítás előtt, a ki-termelést megelőzi a kutatómunka. Az Országos Kőolaj és Gázipari Tröszt Alföldi Kőolajfűrészi Üzeme Szolnokon székel, de a kutatóüzem legjelentősebb munkaterülete a szegedi medencében van. Felkerestük az üzem igazgatóját, Mezösi József elvtársat, hogy válaszoljon néhány kérdésünkre az eddigi és a jövőbeni kutatásokkal kapcsolatban.

Negyedszázada ismert a szegedi mező

— Mióta kutatnak az Alföldön szénhidrogén után?

— Magyarország területén komoly kőolajkutatás tulajképpen már 1917-ben megindult, amikor Böckh Hugó geológus, a Muraközben már előbb is ismert kőolaj előfordulások magyarországi folytatásának kutatását elrendelte a dél-zalai területen. Anyagi eszközök hiányában a Perzian Oil Company leányvállalata, a Hungarian Oil Syndikat kapott kutatási engedélyt a dél-zalai területre, majd 1938-ban alapították meg az Amerikai — Magyar Olajipari Részvénytársaságot. Ez a társaság a Dunántúlon fejtette ki a kutató, feltáró és termelő tevékenységét. Felfedezte a dél-zalai, a budafai és a lovaszi kőolaj- és földgázmezőket.

— Az Alföldön is ők kezdtek?

— Nem. A dél-alföldi terület szénhidrogén kutatására a magyar állam a német Winterschall A. G.-nek adott concessiót 1940-ben. A társaság MANÁT néven kezdte meg munkáját és megtalálta a tótkomlói és a körösszegapáti földgázlefordulásokat. Persze a nagyobb földtani egységet képező területen sok vállalkozó kutatót, de átfogó, egységes kutatásra és feltárára nem volt lehetőség. A felszabadulás után, amikor az olajmezők állami kezelésbe kerültek, a lehetőségek is megváltoztak.

Hat kilométer mélységig?

— Milyen a szegedi medence helyzete?

— A szénhidrogén keletkezésének egyik elengedhetetlen feltétele a minél nagyobb vastagságú üledékes rétegszletek jelenléte, mivel az üledékes összetétel vastagságával egyenes arányban áll a szénhidrogén alapanyagául szolgáló elpusztult különböző élőlények, élőszervezetek mennyiségi felhalmozódása. A szegedi medence ebből a szempontból az Alföld legkedvezőbb területe.

— Milyen mélységben található szénhidrogén?

— A hazánkban általánosan megismert pannon agyagmárga rétegeket 2500—3000 méteres mélységben harantoljuk, de a szegedi medencében a szeizmikus mérések alapján még 6000 méteres mélységben is üledékes eredetű rétegek feltételezhetőek. Egyébként a szegedi medencére vonatkozó adatokat első ízben az üllési majd a dorosmai szerkezet kutatása adta. Mind a két szerkezetben az úgynevezett felsőpannon rétegekben is olajtelepeket találtunk. Az algyői szerkezet megismerése és folyamatos feltárása záloga a szegedi medence perspektívi-

Mezösi József igazgató

kus kutatásának. Jelenleg a szegedi medence szénhidrogén készlete megfelel a hajdúszoboszlói földgáz és a nagylengyeli kőolaj együttes mennyiségének.

Újabb kutatófúrások

— Eddig mennyit fúrtak, s a következő esztendőben milyen feladataik vannak a kutatófúrásokban?

— Üzemünk kellő időben felismerte a szegedi medence kutatásának jelentőségét. Az algyői területen fúróberendezéseink számát 13 darabra, a lyukbefejező berendezések számát pedig nyolcra emeltük. A következő évben tovább gyarapodik berendezéseink száma, mivel a Dunántúlról három fúróberendezést az Alföldre irányítottunk át.

— Hány méter mélységet fúrtak a most záruló esztendőben?

— Közel 200 kilométert tenne ki az 1966-os kutatófúrások folyómétere. Pontosan 193 ezer folyóméter fúrást végeztünk a szegedi medencében. Néhány érdekes adatot is elmondok: egy fúróberendezés értéke 15—25 millió forint között mozog. Egy-egy lefúrt kút költsége a mélységtől függően, valamint a kiképzéstől 5—10 millió forintba kerül, de van nagymélységű fúrásunk is, amely meghaladja a 20 millió forintos költséget.

— Jövőre mennyi kutatófúrást végeznek?

— Az algyői térségben további kutatófúrásokat tervezünk, de úgy, hogy augusztus végére teljesíteni tudjuk ezt a feladatunkat. E fúrások befejezése után elkészítjük a földtani zárójelentésünket a szegedi medencéről.

Segít a város vezetése

— A dolgozók létszáma és helyzete hogyan alakult?

— A berendezések koncentráltága magával hozta a munkáslétszám nagyarányú átszervezését is. Az ehhez szükséges szociális létesítményeket az üzem megpróbálta létrehozni, de csak a következő esztendőben várható komolyabb javulás.

— Milyen támogatást kapnak Szeged város párt- és állami vezetőitől?

— Szeged város párt- és állami vezetőitől, valamint más szervezettől elismerésre méltó segítséget kaptunk eddig is. Ezúttal szeretném a magam és minden olajbányász nevében megköszönni a támogatást és kérni, hogy a jövőben is ilyen jól legyen az együttműködésünk — fejezte be nyilatkozatát Mezösi József igazgató.

G. L.

Tegnap történt... Tegnap történt... Tegnap történt... Tegnap történt...

Az év utolsó napján

Az ötvenmilliomodik utas

Naponta 32 ezer bérletes és mintegy 40 ezer jegyváltó utas utazik Szegeden villamoson. Hat vonalának hossza 39 kilométer. Az összedások és viszonyítások alapján — és a nemzetközi statisztika szerint is — egy bérlet tulajdonos naponta 4-szer utazik villamoson. És mennyien vátnak jegyet és naponta hányszor? Ez még viszonylagosabb, de nem annyira, hogy ne lehetne nyomon követni.

Azért van a Szegedi Közlekedési Vállalat adattára, hogy megközelítő pontossággal — nem számolva az esetleges potyautasokat — összeadjuk az utazókat az év utolsó napján.

Negyvenkilencmillió, 999 ezer! No, most lép föl az 1966-os év ötvenmilliomodik utasa a Széchenyi téri központi megállóban, az Újszedre menő villamosra. — Szabad a nevé? — Kérem, az én bérletem rendben van! Hova gondolnak? — Sehova, csak arra, hogy Ön az ötvenmilliomodik utas, és ehhez szeretnénk gratulálni. — Az más — mosolyodik el Tótvári József, a Szegedi Ügyvédi Kamara nyugdíjas hivatalsegéde, Szeged, Hunyadi János sugárút 15. szám alatti lakos. Naponta többször is utazik az 1-es és az 5-ös vonalon, hogy meglátogassa Újszedden időse édesapját. A szerencsés utas 1967-re ingyenes bérletet kapott a Szegedi Közlekedési Vállalattól. Ezúttal értesítjük, hogy az 1967. évi bérletét átveheti a bérletjegy-pénzpont megállóban, az Újszedre...

Miért a virágcsokor?

A rendszeres autóbusszközlekedés 1966. május 1-én indult meg Szeged és Szabadka között. Tegnap délután a 13 óra 35 perckor érkező Eszterházy autóbussz már az 50 ezredik jugszláv látogatót hozta Szegedre. A szilveszteri járat utasát feldíszített pályaudvar és megkezdte a város felé vezető útját. A 10-es számú AKÖV megbízásából dr. Polák László forgalmi szakosztályvezető köszöntötte a fiatal Brindza Gizellát, a bácska-topolyai adminisztrátort. Ezzel együtt átnyújtotta számára az Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat díszkoszarát és a Haladás Tsz. virágcsokrákat. A 10-es számú AKÖV jénai edénykessel és két szabadjeggyel kedveskedett a kishatárforgalom szerencsés utasának, aki örömeiben így köszönte meg a nem várt fogadtatást.

— Nem először jöttem Szegedre. Szerettem ezt a szép várost, és szüleim is Magyarországon laknak, gyakran meglátogatom őket. A szép ajándékokra nem is számítottam, engedjék meg, hogy jókívánságokkal viszonozzam. Nagyon boldog új évet kívánok Szeged minden lakosának, kedves vendéglátóinknak!

Részeg a volánnál

Tegnap, szombaton hajnalban történt az 1966-os esztendő „legcifrabb” közlekedési balesete Szegeden. Ittas állapotban ült Ford kocsija volánja mögé dr. Domján Gyula 40 éves egyetemi docens, Szeged, Roosevelt tér 14. szám alatti lakos, miután a Hungária-bárban szórakozott. A szolgálatos URH-járőrök út közben meg akarták állítani, de Domján úgy rákapcsolt, hogy majdnem elgázolta a rendőroket. Az igazoltatás elől szökve mintegy 80 kilométeres sebességgel hajtott az Oskola után, a Dóm téren, majd az Aradi Vértanúk terén felhajtott a járdára és átszakította a láncorlátot. Tovább szágulda nekijött egy újtélzőnek, s utána rátért az Április 4. útjára. Itt felszaladt az útszegélyre, majd átvágott a bal oldalra és hajtott a gyalogárdán, ahol elgázolta Karai Flórián műtőszegéjét, Tápé, Juhász Gyula utca 8. szám alatti lakost. Dr. Domján Gyula ezután egyfának rohant. Mellette utazott Ipacs László orvosnagyhallgató, Szeged, Kigyó utca 1. szám alatti lakos. Karai Flóriánt súlyos, dr. Domján Gyulát életveszélyes, míg Ipacs Lászlót könnyű sérüléssel szállították a II-es kórházba. Az ügyben a nyomozás folyik.

Negyvennégy év után

Tegnap, szombaton délután meghitt ünnepség keretében köszöntek el a MÁV Szegedi Igazgatóságán 44 évi orvos-egészségügyi szolgálat után dr. Beretz Péter MÁV főorvostól. Ez alkalomból meleg szeretettel üdvözölte Kiss Károly, a MÁV Szegedi Igazgatóságának vezetője és Virág János, a MÁV Szegedi Igazgatósága pártbizottságának titkára. Dr. Beretz Péter mint pályorvos kezdte munkáját, s több mint négy évtized alatt sokat tett a MÁV egészségügyének fejlődéséért. Kiváló egészségügyi dolgozó és érdemes orvos. E munka mellett szabadidejét a biológiai kutatásokra fordította. Mint ornitológus, nemzetközi hírett tett szert tudományos munkásságával. Nevéhez fűződik Fehértó élővilágának feltárása, s annak gazdag gyűjteményű bemutatása. Kiváló munkásságát kapta a biológiai tudományok kandidátusa tudományos fokozatot is. Kétszer kapott kormánykitüntetést. A Munka Érdemrend arany fokozata és a Szocialista Munkáért Érdemérem tulajdonosa.

Kéményseprők — szerencse

A kéményseprők legművezetője 1929 óta járja a háztelkeket. Tőle, aki 27 társa pártáncosnoka, kérdeztem meg néhányat, a kéményseprő iparosságát szorosan érintő dolgot. — Igaz-e, hogy a kéményseprők szerencsés hoznak? — Nem tudom, hogy az emberek, amikor meglátnak bennünket, és megfogják kabátgombjainkat, komolyan hisznek-e ebben? Tény, így van, de hogy ezzel a szerencse is együtt járna —

— Csak azt, amit mindannyian 1966-tól kaptunk. Nyugodt, békés munkát. Természetesen, ha nem is hiszek a babonában, szilveszterkor mégis ezt kívánom a Dél-Magyarország olvasóinak: sok szerencsét és BÜEK!

— Mit kíván az új évben? — Csak azt, amit mindannyian 1966-tól kaptunk. Nyugodt, békés munkát. Természetesen, ha nem is hiszek a babonában, szilveszterkor mégis ezt kívánom a Dél-Magyarország olvasóinak: sok szerencsét és BÜEK!

Háromszázhatvanöt nap van mögöttünk. Hogy sikerült? Ezen meditatgatunk, ezt számolgatjuk. Kinek így, kinek úgy. A vállalatok is számolnak és az emberek is. Szeged városának jól sikerült esztendőt jelent az 1966-os: tovább szépült és gazdagodott a város és vele együtt a város lakóinak élete.

Egy textilgyári dolgozó asszony mondta: — A vállalat túlteljesítette éves tervét. Az én egyéni tervem is sikeres volt, boldogan ünnepeljük, búcsúztatjuk az ó-esztendőt.

Riportereink ezúttal átadják egy csokorra való az év utolsó napjáról, amelyet vígan búcsúztattunk. Mindnyájan azt kívánjuk, legyen az új esztendő éppen olyan sikeres, eredményekben gazdag és békés, nyugodalmas, mint amelytől búcsúzunk.

Betakarni az egyenlítő

Két szilveszter egyazon esztendőben: az első, amelyiken a terv teljesítését, a második, amelyiken a jelentős ráadást ünnepelehetik — valóban méltó búcsúzás az óévtől. A Szegedi Textilművek 3250 dolgozója így zárta az évet: előbb december 22-én a tervszámok, tegnap pedig a naptár 12 hónapjától vettek búcsút. Derűsen, könnyű szívvel a nehéz munka után, s az alkotás örömeivel, mert valóban figyelemre és elismerésre méltót alkottak.

Augusztusban állt munkába az új szövetke és fonoda, s év végéig mindkét üzemszám alaposan megtezté a beruházási program előírásait. Ahogy ezt szaknyelven mondják: jóval nagyobb lett a felütés. Egészében véve a fonoda 5 millió 615 ezer, a szövetke 10 millió 386 ezer forinttal teljesítette túl az éves tervet. Ezen belül a felütésből adódóan a fonoda 388 tonna fonallal, a szövetke 3 millió 453 ezer négyzetméter szövettel haladta túl a beruházási program megkövetelt mennyiségét. Nem hiába hangoztatták tréfásan hogy majdszak körülérjük az Egyenlítőt; a beruházás átadása óta a szövetke 36 millió 516 ezer négyzetméter szövetet gyártottak, s ezerrint valóban már nem is olyan sok hiányzik, hogy Szegeden szövet „övet” lehellessen kötni a Föld köré.

Az anyakönyvvezetőnél

Kassai István adta össze a nyolcadik házaspárt, a legidősebbet, akik között a férj 61 éves.

— Az anyakönyvvezető hány-szor öltött hivatali kötelességből ünnepi ruhát az idén? — Háromszáz-húsz házaspárt adtam össze.

— Volt-e érdekes eset ezek közül? — Mindegyik sajtóságon különös. Számomra csak egy meglepő eset volt. Amikor egy idős házaspár készülő pár nem jelent meg, s többé nem is látam őket.

— Meg szokták-e hívni lakodalomba? — A legtöbb-szor igen. De se hová nem megyek. Két kisgyermekem miatt idém sincs rá, meg azután nem szeretném, ha azok megharagudnának, akikhez nem juthok el.

— Mióta dolgozik a tanácsapparatásban? — Össze-vissza tizenöt éve. De csak másfél év óta vagyok anyakönyvvezető.

— Úgy gondolom, szép munka lehet. — Nagyon szeretem. Akikkel itt szemben állok, azok valamilyen nagyon boldog emberek. A szemükből ez sugárzik.

Egy mérges ember

Havrincák Valika, a szegedi Széchenyi téri Palmavirágüzlet vezetője — amikor betoppantunk hozzájuk az utolsó munkanap délutánján — szinte vörös volt a méregtől. Éppen a főagronómmal vívott heves szótávit: annyira kevés a virág, amit küldtek kintből az újszedre Haladás Tsz.-ből, hogy még a legrégebb, legkedvesebb vevőit sem tudja

ma kiszolgálni. A hajtattott üvegházi jácintok nagyon szépek, és mesésen illatosak voltak, de szegfű, meg róza is kellett volna...

Mit kívánhatunk neki? Az új esztendőben kevesebb bosszúságot és a szegedi virágszerető emberek örömeinek sokkal több szép és pompás virágot.

Drukk a jelesért

Úgy látszik, Szegeden a szilveszter is beletartozik a szilveszteri programba: 26 csoport mintegy 280 hallgatója adott számot tudásáról tegnap délelőtt a Tanárképző Főiskolán.

Megilletődöttség és drukk a folyosókon, áhitatos feszültség, homlokráncolás a tulajdonképpeni vizsga, amikor valaki már elmondta a két tételt! — suttogja a folyosói fák, s anynyiban igaza is van, hogy a szemben ülőnek alaposan meg kell dolgozni a jelesért. A pénteki vizsgázók például csak egyetlen jelest tudtak szerezni.

Ezen az évrekesztő napon azonban jól felkészült diá-